

شرکت ملی نفت ایران
سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس

سیستم مدیریت کیفیت یکپارچه (IMS) سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس (PSEEZ)

عنوان: دستورالعمل اجرایی بهداشت اقامتگاههای مسکونی در تمامی سازمانها و
شرکتهای فعال در منطقه

کد: HSE-W-03-01-27

تصویب کننده	تأیید کننده	تهیه کننده	
مهدی یوسفی	بهرام دشتی نژاد	روح اله داوری	نام و نام خانوادگی
مدیرعامل	رئیس HSE ارشد	رئیس بهداشت ارشد	سمت
۹۷، ۸، ۱۷	۹۷، ۷، ۲۰	۹۷، ۷، ۲۰	تاریخ
			امضاء

۱- هدف:

حصول اطمینان از ساخت اماکن مسکونی بر اساس استانداردهای بهداشتی و بهره برداری و نگهداری صحیح آنها.

۲- دامنه کاربرد:

کلیه سازمانها و شرکتهای فعال در محدوده منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، اعم از سازمانها و شرکتهای دولتی و غیر دولتی (صنایع و شرکتهای تولیدی، خدماتی، عمرانی و غیره).

۳- مسئولیت ها:

- ۱-۳- مسئولیت اجرای این دستورالعمل بر عهده سازمانها و شرکتهای قید شده در بند ۲ این دستورالعمل می باشد.
- ۲-۳- مسئولیت برنامه ریزی و نظارت بر رعایت ضوابط مندرج در این دستورالعمل بر عهده واحد بهداشت، ایمنی و محی ط زیست (HSE) شرکت مربوطه و نظارت عالی بر عهده امور بهداشت، ایمنی و محیط زیست HSE سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس می باشد.

۴- تعاریف:

- ۱-۴- بهداشت مسکن: مسکن مناسب عبارت است از بنایی که آدمی برای پناه گرفتن و زیستن به کار می گیرد و تسهیلات و تجهیزات مورد نیاز برای تامین بهداشت جسمی، روانی و اجتماعی خود و خانواده اش را در آن فراهم می نماید.
- ۲-۴- دفن بهداشتی زباله: عبارت است از ریختن زباله در شیار گودال موجود یا تعبیه شده در زمین، فشردن و پوشانیدن آن با خاک و یا به کارگیری روشهای دیگر تا مانع ایجاد شرایط نامساعد و غیر بهداشتی گردد.
- ۳-۴- تصفیه آب: به کارگیری کلیه فرایندها به منظور حفظ و ارتقاء کیفیت فیزیکی، شیمیایی و میکروبی آب آشامیدنی را تصفیه آب گویند.
- ۴-۴- گندزدایی: مبرا کردن آب از نظر میکروبی و نظارت صحیح بر پیشگیری از آلودگی آب از شبکه توزیع تا مصرف کننده با استفاده از موادی چون ازن، ید، برم، اشعه ماوراء بنفش و یا کلر.
- ۵-۴- کلر: یک ماده شیمیایی است که برای گندزدایی و از بین بردن موجودات مضر به کار می رود و مقدار کلر باقی مانده تابعی از مزه، بو و خورندگی می باشد.
- ۶-۴- فاضلاب: مخلوط رقیقی است از انواع آبهای دور ریختنی حاصل از فعالیتهای انسان که به سه دسته خانگی، صنعتی و سطحی تقسیم بندی می شود.
- ۷-۴- زباله: به مجموعه ای از مواد غیر قابل استفاده که ضمن فعالیتهای انسانی به وجود می آید (به جزء موادی که از بدن دفع می شود) زباله گویند. که از منابع مختلف خانگی، عمومی، واحدهای صنعتی تولید می گردد.

۵- مراجع و اسناد مرتبط:

۵- ۱) occupational safety & health administration

۵- ۲) American camping association standard

۵- ۳) recommended standard for bathing beaches

۵- ۴) salvat.j.A., Environment Engineering and sanitation ,Guide to Recreational areas and temporary residences

- این سند بدون مهر سبزنگ «IMS» فاقد اعتبار است.
- تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

۵-۷-۵) WHO(۲۹۹۹).indoor air pollution in the CEHA, No.۵۵-۷.

۶-۵) دستورالعمل‌ها، آئین‌نامه‌ها و روش‌های اجرایی مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۷-۵) اصول و مبانی بهداشت محیط، پریوش حلم سرشت و اسماعیل دل‌پیشه، انتشارات چهر، ۱۳۷۹

۶- شرح

موقعیت و محل سکونت آثار مهمی در سلامت ساکنین دارد. نوع، طرح و همچنین وضعیت مسکن می‌تواند به بهبود و یا تقلیل وضعیت بهداشتی آن کمک نماید و در نتیجه بر میزان بیماری‌هایی که به نحوی با مسکن در ارتباط هستند تاثیر خواهد گذاشت. سبک و شیوه خانه‌سازی می‌تواند سبب افزایش یا کاهش جمعیت موشها، سگها و دیگر جانوران موذی گردد و میزان شیوع بیماریها را تحت تاثیر قرار دهد. بهداشت مسکن بر روی بیماریهای تنفسی تاثیر دارد. علاوه بر آن طراحی اماکن مسکونی در میزان تراکم، تهویه، درجه حرارت، رطوبت و سایر فاکتورهایی که در انتقال عوامل بیماریزای تنفسی نقش دارند نیز موثر خواهد بود. مطالعات انجام شده نشان می‌دهد که بین زندگی در مسکن غیر بهداشتی و شلوغ با افراد خلاف در اجتماع و میزان بزهکاری نوجوانان رابطه مستقیمی وجود دارد.

۶-۱- ساخت واحدهای مسکونی :

۶-۱-۱- قبل از احداث واحد مسکونی حتی الامکان سعی شود برای جلوگیری از نفوذ آبهای سطحی، محل مسکن در بلندترین نقطه زمین مورد نظر قرار گیرد. در مواقعی که ناگزیر به احداث واحد مسکونی در ارتفاع کم شدیم بایستی برای جلوگیری از نفوذ آب به داخل مسکن اطراف آن به طور اساسی زهکشی گردد.

۶-۱-۲- محل مسکونی بایستی در شرایطی بنا گردد که افراد ساکن در آن و حتی گیاهانی که در آن واحد نگهداری می‌شوند از نور کافی برخوردار گردند. بدین منظور ساخت اماکن به نحوی است که معمولاً به صورت شمالی- جنوبی و یا شمالی- شرقی و یا جنوبی- شرقی بنا شود و از ساختن خانه مسکونی در جهت غربی خودداری گردد.

۶-۱-۳- اتاقهای مسکونی بایستی از نور و تابش خورشید برخوردار گردند و اتاق خواب باید در جنوب و اتاق ناهارخوری و پذیرایی در شمال مسکن ساخته شوند.

۶-۲- الزامات بهداشتی :

کارکنان بایستی اصول بهداشت فردی را رعایت نمایند و به دستوراتی که توسط بازرسی بهداشت داده می‌شود عمل نمایند.

۶-۲-۱- ناظر در کمپها بایستی دارای صلاحیت لازم بوده و به موارد تامین آب، سیستم استخر، سیستم شبکه فاضلاب، سیستم آب گرم، آشنایی کامل داشته باشد.

۶-۲-۲- ریاست کمپ بایستی دارای صلاحیت لازم بوده و دارای خصوصیات خوب اخلاقی، تجربیات تحصیلی و علمی، حداقل سن ۲۵ سال، حداقل ۳ سال سابقه در مدیریت کمپ و آشنا به امور ورزشی باشد.

۶-۲-۳- در کمپهایی که کودکان زیر ۱۶ سال نگهداری می‌شوند یک ناظر و یک مشاور نیز در نظر گرفته شود.

۶-۲-۴- در کمپهای بزرگ (۵۰۰ تا ۱۰۰۰ نفر) بایستی یک پزشک و دستیار پزشک و پرستار و فردی که آشنا به امور کمپهای اولیه باشد به همراه یک کانکس مجهز به خط تلفن و تجهیزات کمکهای اولیه وجود داشته باشد.

۶-۲-۵- افراد ساکن در کمپ بایستی جایگاه مناسبی برای حفظ لباس و سایر وسایل در محل داشته باشند.

۶-۲-۶- هر فرد بایستی وسایل نظافت، شستشو و استحمام داشته باشد.

* برای هر نفر بایستی ملحفه، روبالشی، پتو و... در نظر گرفته شود و به صورت مرتب با دستگاههای اتوماتیک شستشو، گندزدایی، خشک و اتو گردند.

• این سند بدون مهر سبز رنگ «IMS» فاقد اعتبار است.

• تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می‌باشد.

- ۶-۲-۷- استفاده از تخته‌بهرایی که دارای پارگی یا شکستگی و یا گود رفتگی فنر می باشند مجاز نمی باشد.
- ۶-۲-۸- جعبه کمکهای اولیه با وسایل مورد نیاز در محل مناسب نصب گردد.
- ۶-۲-۹- استفاده از لحاف، پتو، تشک و بالش کثیف و مندرس ممنوع است.
- ۶-۲-۱۰- در تمامی کمپها کارکنان خدماتی با محبتی دارای کارت تندرستی باشند.
- ۶-۲-۱۱- آشپزخانه بهتر است در قسمت شمالی واحد مسکونی باشد.
- ۶-۲-۱۲- هواکش باید به فاصله ۶۵-۷۰ سانتی متری بالای اجاق گاز باشد.
- ۶-۲-۱۳- بهترین ارتفاع برای وسایل ظرفشویی ۶۰ سانتیمتر از کف آشپزخانه می باشد.

۶-۳- جنس ساختمان :

- ۶-۳-۱- سقفها بایستی ضد آب و عایق بوده به طوری که آب نتواند به آنها نفوذ نماید.
- ۶-۳-۲- کف واحد مسکونی بایستی با ثبات و غیر لغزنده باشد و محلی که در آن استحمام صورت می پذیرد بایستی کف آن از مواد عایق و نفوذنا پذیر و قابل شستشو ساخته شوند.
- ۶-۳-۳- کف باید دارای شیب مناسب به طرف کف شوی فاضلاب باشد.
- ۶-۳-۴- دربها و پنجره ها بایستی از جنس مقاوم، سالم و بدون درز و ترک باشند.
- ۶-۳-۵- دربهای مشرف به فضای باز باید مجهز به توری سالم و مناسب باشند به طوری که از ورود حشرات و جوندگان جلوگیری نماید.
- ۶-۳-۶- دربهای ورودی راهروها و رستوران بهتر است از نوع Self close باشند.
- ۶-۳-۷- دیوارها بایستی بدون درز و ترک و از جنس مقاوم و نفوذناپذیر در مقابل سرما و گرما باشند.

۶-۴- تصفیه آب و دفع فاضلاب :

- ۶-۴-۱- در کمپها بایستی آزمایشات روتین آب آشامیدنی از قبیل کلرسنجی، سنجش PH به طور روزانه انجام و نتایج آن به طور روزانه ثبت و نگهداری گردند.
- ۶-۴-۲- آب مصرفی مناسب و کافی، مطابق استانداردهای بهداشتی در هر کمپ جهت شرب و مصرف، پخت و پز، استحمام و شستشوی البسه تهیه گردد (میزان آب مصرفی برای هر نفر حداقل ۲۰۰ لیتر در روز در نظر گرفته شود).
- ۶-۴-۳- خطوط توزیع بایستی قادر باشند که آب مصرفی را در فشار کاری مناسب برای تمام مقاصد تامین نمایند.
- ۶-۴-۴- خروجی آب بایستی به گونه ای باشد که اگر لوله کشی به تمام اتاقها صورت نگرفت، تمامی اتاقهای موجود در کمپ حداکثر ۳۰ متر از انشعاب آب فاصله داشته باشند.
- * آب آشامیدنی بایستی به طور دائم کلرزنی و میزان کلر باقی مانده آن بین ۰/۲-۰/۸ بوده و نتایج کلرسنجی به طور منظم ثبت و نگهداری گردد.
- ۶-۴-۵- در صورت استفاده از سایر منابع آب نظیر چشمه و چاه، بایستی اقدامات بهداشتی جهت بهسازی این منابع انجام گیرد و فاصله آنها با چاه فاضلاب و سپتیک تانک رعایت گردد. (در زمینهای شنی ۳۰ متر).
- ۶-۴-۶- کمپها بایستی مجهز به سیستم بهداشتی دفع فاضلاب، پکیج تصفیه فاضلاب و شبکه جمع آوری باشند.
- ۶-۴-۷- لوله فاضلاب نباید در مجاور لوله آب باشد و باید اطراف لوله های آن به منظور جلوگیری از نشت با ملات سیمان پوشانده شود.

۶-۵- سرویسهای بهداشتی :

- ۶-۵-۱- برای زنان و مردان بایستی توالت مجزا در نظر گرفته شود که با علائم و عکسهایی که به راحتی قابل شناسایی و خوانا باشند مشخص گردند.

- این سند بدون مهر سبز رنگ «IMS» فاقد اعتبار است.
- تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

۶-۵-۲- توالت بایستی دارای نور کافی بوده و در ساخت آن از مصالح مناسب استفاده گردد تا از رشد و تکثیر حشرات جلوگیری شود و نور به طور مستقیم به کاسه توالت نتابد تا از رشد و تکثیر حشرات ممانعت به عمل آید.

۶-۵-۳- سرویسهای بهداشتی بایستی مجهز به صابون مایع و سطل زباله بهداشتی باشند.

۶-۵-۴- شستشو و ضد عفونی سرویسهای بهداشتی به صورت روزانه توسط مواد پاک کننده و ضد عفونی کننده مناسب صورت گیرد.

-تعداد دستشویی و توالت :

۱-۵-۱ نفر، ۱ توالت و ۱ دستشویی

۶-۵-۲۵ نفر، به ازای هر ۱۰ نفر ۱ توالت و ۱ دستشویی (۲۵ نفر از هر کدام ۳ دستگاه)

۶-۵-۵۵ نفر، به ازای هر ۱۵ نفر ۱ توالت و ۱ دستشویی (۵۰ نفر از هر کدام ۵ دستگاه)

۶-۵-۱۱۵ نفر، به ازای هر ۲۰ نفر ۱ توالت و ۱ دستشویی (۱۰۰ نفر از هر کدام ۱۳ دستگاه)

۶-۵-۲۶۶-۱۱۶ نفر، به ازای هر ۲۵ نفر ۱ توالت و ۱ دستشویی (۲۵۰ نفر از هر کدام ۱۳ دستگاه)

۶-۵-۵- از نظر بهداشتی بهتر است سرویسها از هم جدا باشند (سطح لازم برای حمام در خانواده ۴ نفری ۶ متر مربع می باشد).

۶-۵-۶- از نظر بهداشتی و اقتصادی بهتر است حمامها و توالتها با ارتفاع کمتری ساخته شوند و تا حد ممکن سقف آنها از نوع کاذب باشد.

۶-۵-۷- وجود کفشوی، پنجره، سیفون و هواکش در سرویسهای بهداشتی الزامی است.

۶-۵-۸- چاه های توالت و آشپزخانه بایستی حتماً از یکدیگر مجزا باشند.

۶ شرایط ایمنی :

اطفا حریق :

۶-۶-۱- برای پرسنل و کارکنان موجود در کمپ، تمرینهای آموزشی (مانور) در زمینه اطفاء حریق تدارک دیده شود.

۶-۶-۲- وجود سیلندرهای پودر و گاز و دی اکسید کربن به تعداد کافی برای اطفاء حریق الزامی است.

۶-۶-۳- در ساختمانهای چند طبقه، دربهای خروجی راهروها بایستی منتهی به پله های اضطراری باشد.

۶-۶-۴- برای هر راهرو حداقل یک درب خروج اضطراری در نظر گرفته شود که به طور مستقیم به بیرون مشرف باشد و قابلیت باز شدن از داخل را داشته باشد.

۶-۶-۵- تجهیزات حفاظت در مقابل حریق، پلکانهای ضد آتش و دتکتورهای حساس به دود آتش نیز بایستی در کمپها در نظر گرفته شود به طوری که به ازای هر ۵۰ نفر یک سیستم اعلام و هشدار در نظر گرفته شود.

۶-۶-۶- برنامه ریزی مدیریت ساختمان به گونه ای باشد که احتمال هر گونه حریق را حذف نماید. در این راستا بایستی فاکتورهای بی احتیاطی انسانی، اشکالات فنی ساختمان و ایجاد عمده حریق مدیریت گردند.

۶-۶-۷- کمپها بایستی به سیستم اعلام حریق مجهز گردد تا در مواقع آتش سوزی علاوه بر آگاهی پرسنل، تیم آشنشانی نیز سریعاً در محل حضور یابند.

۶-۶-۸- راههای فرار در نظر گرفته شده بایستی در مسیر رفت و آمد داخل ساختمان طراحی شوند. جهت پناه گرفتن در هنگام شنیدن صدای آژیر خطر، بایستی پناهگاهی با مصالح ساختمانی غیر قابل احتراق ساخته شود.

۶-۶-۹- برای اطفاء حریق، مهندس طراح بایستی وسایل اطفاء حریق، نوع و تعداد آنها را برای نصب در مکان مناسب طراحی نماید که این وسایل به دو نوع دستی و اتومات تقسیم می گردند.

• این سند بدون مهر سبز رنگ «IMS» فاقد اعتبار است.

• تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

خاموش کننده های دستی :

۶-۶-۱۰- بایستی در محل های قابل دید که در موقع حریق به راحتی در دسترس و قابل استفاده باشد نصب گردند.

۶-۶-۱۱- کابین و محفظه نصب خاموش کننده نباید قفل گردد.

۶-۶-۱۲- خاموش کننده ها بایستی روی قلاب یا نگهدارنده دیوار یا داخل کابین یا روی قفسه قرار داده شوند، مگر این که

خاموش کننده از نوع چرخدار باشد. (ارتفاع مناسب جهت نصب سیلندرها روی دیوار ۱۵۴ سانتی متر است).

خاموش کننده های خودکار :

۶-۶-۱۳- کمپهای بزرگ و جاهایی که پتانسیل حریق بالایی دارند بایستی مجهز به (fire detection system) باشند که

شامل دتکتور، کابل های رابط و منبع تغذیه می باشند و برای افزایش کارایی سیستم بهتر است در هر محدوده (heat detector) نیز استفاده گردد.

۶-۶-۱۴- اگر در کمپها از حشره کش استفاده می شود بایستی در داخل کمد های قفل دار و بهداشتی و به دور از دسترس

دیگران نگهداری گردد.

۶-۶-۱۵- ایمنی سازه به گونه ای باشد که ۲/۵ تا ۴ برابر وزن ساختمان را بتواند تحمل کند و همچنین پلکان و بالکن و

راهروها بایستی مجهز به نرده و حفاظ ایمن باشند.

۶-۶-۱۶- از نگهداری مواد آتشنا و سمی در داخل کمپها بایستی خودداری به عمل آید.

۶-۶-۱۷- سیستم برق به طور دوره ای کنترل گردد.

۶-۶-۱۸- نرده های آهنی به ارتفاع ۷۵ سانتی متر در اطراف بالکنها، پشت بام و ایوان نصب گردد.

۶-۶-۱۹- از به کار بردن لامپهایی با میزان وات قوی و نامتناسب با میزان تحمل نوع سیم کشی و سر پیچ خودداری

نمایید.

۶-۶-۲۰- لوازم گرم کننده مانند بخاری را به فاصله ایمنی از لوازم قابل اشتعال نظیر رخت خواب، پرده، مبلی، لوازم چوبی و

فرش و غیره قرار دهید.

۶-۶-۲۱- شومینه بایستی دارای یک شبکه محافظ فلزی باشد و دودکش آن نیز مجهز به توری و تجهیزات لازم باشد.

۶-۶-۲۲- در کنار تمامی دستگاههای تلفن در اتاقها بایستی لیست شماره تلفنهای اضطراری، پزشک خانواده و

اورژانسهای موجود در محل وجود داشته باشد.

۶-۶-۲۳- حداقل فاصله دودکش بایستی ۵۰ سانتیمتر از قسمتهای چوبی باشد.

۶-۶-۲۴- در ساختمانهای بیش از ۴ طبقه، سقف بایستی از مواد غیر قابل اشتعال باشد و در ساختمانهای بیش از ۶ طبقه

هیچ گونه مواد قابل اشتعال در ساختمان نباشد.

۶-۶-۲۵- ارتفاع کف پنجره از کف اتاق نباید کمتر از ۷۵ سانتی متر باشد.

۶-۷- سیستم حفاظت از صاعقه و سیستم اتصال زمین :

۶-۷-۱- بطور کلی سازه ها و تأسیسات دارای قابلیت انفجار حتماً باید به سیستم حفاظت از صاعقه مجهز شوند . برای سایر

تأسیساتی که احتمال انفجار در آنها کم و یا اصلاً وجود ندارد طراح سیستم حفاظت از صاعقه باید با توجه به استانداردها و

رعایت کلیه مسایل فنی و ایمنی تصمیم گیری نماید.

۶-۷-۲- سیستم توزیع تابلو برق ساختمان بایستی به سیم اتصال زمین متصل باشد.

• این سند بدون مهر سبز رنگ «IMS» فاقد اعتبار است.

• تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

۶-۷-۳- بررسی مقاومت خاک و طبیعت محل احداث ساختمان و چگونگی دسترسی به سیستم فلزی فونداسیون از مواردی است که باید از قبل در پروژه های ساختمانی در نظر گرفته شود .

۶-۷-۴- مشاوره با متخصصین به منظور نصب تجهیزات الزامی است.

۶-۷-۵- ایجاد یک سیستم هم پتانسیل سازی در ساختمان (Equipotential Bonding) و اتصال تمامی قطعات فلزی و خطوط هادی که از خارج ساختمان وارد می شوند به این سیستم الزامی است.

۶-۸- استانداردها و فضای مورد نیاز :

۶-۸-۱- فضای اتاقهای خواب بایستی حداقل ۶ متر مربع به ازای هر نفر باشد.

۶-۸-۲- فاصله مناسب برای تختها ۱/۵ متر از کنار یکدیگر می باشد و فضای مناسب برای هر تخت خواب ۵ متر مربع می باشد.

۶-۸-۳- مساحت پنجره ها بایستی معادل ۱۰ تا ۱۵ درصد سطح کف باشد.

۶-۸-۴- کمپها حداقل بایستی در فاصله ۶۰ متری از مخازن آب و دیگر منابع آب ساخته شوند تا سیستم زه کشی هیچ گونه تداخلی با آب شرب ایجاد نکند.

۶-۸-۵- محل کمپ بایستی حداقل ۱۵۰ متر از محل نگهداری حیوانات فاصله داشته باشد.

۶-۸-۶- حداقل فاصله تخت بالایی با پایینی نباید از ۷۰ سانتی متر کمتر گردد.

۶-۸-۷- استفاده از تختهای ۳ طبقه ممنوع می باشد.

۶-۸-۸- به ازای هر ۱۰ نفر یک دوش در نظر گرفته شود.

۶-۸-۹- در هر کمپ متناسب با تعداد ساکنین یک رختشویخانه در نظر گرفته شود.

۶-۸-۱۰- اتاقی که برای زندگی هر شخص به کار می رود بایستی حداقل ۳۰ متر مربع سطح داشته باشد.

۶-۸-۱۱- سطح مناسب برای آشپزخانه ۰/۶ تا ۰/۸ متر مربع به ازای هر نفر می باشد.

۶-۸-۱۲- فاصله هود آشپزخانه با مواد قابل اشتعال ۲۳ سانتی متر و ارتفاع دودکش آن از پشت بام ۷۰ سانتی متر می باشد.

۶-۸-۱۳- سطح مورد نیاز در اتاقهای تفریحی و گردهمایی ۱/۸ تا ۲/۳ متر مربع به ازای هر نفر می باشد.

۶-۸-۱۴- سطح مورد نیاز برای اتاق نهار خوری ۱/۱ تا ۱/۴ متر مربع به ازای هر نفر می باشد.

۶-۹- دفع زائدات :

۶-۹-۱- بهترین روش برای دفع زائدات، جداسازی در مبداء می باشد.

۶-۹-۲- از تلبار کردن زباله در محل کمپها خودداری شود.

۶-۹-۳- سطل زباله پس از هر بار تخلیه شستشو گردند.

۶-۹-۴- سطل زباله باید درپوش دار، زنگ نزن، قابل شستشو و مجهز به کیسه زباله و در محل مناسبی قرار گیرند.

۶-۹-۵- جایگاه موقت زباله باید از جنس فلزی یا آجری و یا سیمانی به ارتفاع یک متر و به صورت سرپوشیده ساخته شوند

و دارای کف شوی و شیر شستشو باشند به طوری که مانع تکثیر حشرات و جوندگان شوند.

۶-۹-۶- زباله های فساد پذیر بایستی روزانه حداقل یک بار تخلیه گردند.

• این سند بدون مهر سبز رنگ «IMS» فاقد اعتبار است.

• تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

۶-۱۰- مبارزه با حشرات و جوندگان:

- ۱-۱۰-۶- چون مهمترین عامل تجمع، تکثیر و لانه گزینی حشرات و جوندگان موذی دسترسی به آب و غذا و پناهگاه می باشد رعایت موارد ذیل الزامی است:
- ۲-۱۰-۶- شبکه‌ها و تأسیسات آب آشامیدنی و تأسیسات عمومی دفع بهداشتی فاضلاب مرمت و بازسازی گردد و از حریم آنها حفاظت گردد.
- ۳-۱۰-۶- مجاری فاضلاب، حمام و آشپزخانه با توری سیمی مسدود گردد.
- ۴-۱۰-۶- مسدود نمودن روزنه‌ها و منافذ و بازرسی وسایل و لوازمی که از خارج آورده می شود مثل کیسه های برنج ، سیب زمینی .
- ۵-۱۰-۶- دیوارها تا ارتفاع یک متری با سیمان پوشیده شده و لبه پایینی درهای چوبی و چارچوبها با ورقه های فلزی تا ارتفاع ۳۰ سانتی متری پوشیده شود.
- ۶-۱۰-۶- آبهای راکد و ماندآبهای موجود در محیط اطراف به منظور جلوگیری از رشد و تکثیر حشرات خصوصاً مالاریا خشک گردد.
- ۷-۱۰-۶- بهسازی ساختمان نظیر پرکردن شکافهای درب ، دیوار ، سقف و کف صورت پذیرد.
- ۸-۱۰-۶- جهت جلوگیری از ورود حشرات و جوندگان موذی به ساختمان موانعی نظیر تجهیز پنجره ها با توری ، استفاده از اسفنج در زیر درب و استفاده از کفشوی در مدخل فاضلاب ایجاد گردد.
- ۹-۱۰-۶- برنامه منظم و مدونی برای مبارزه با حشرات و جوندگان در نظر گرفته شود تا به طور دوره ای این کار صورت پذیرد.
- ۱۰-۱۰-۶- آموزشهای لازم برای بهداشت و ایمنی و کاربرد سموم به پرسنل موجود در کمپ داده شود.
- ۱۱-۱۰-۶- در استفاده از سموم فقط از سموم مجاز کشوری و فقط از محصولات نوع خانگی خریداری کنید که شماره ثبت داشته باشد. محصولاتی که جهت استفاده خانگی توصیه شده اند به طور نسبی محصولات بی خطری هستند که در سایزهای مناسب جهت استفاده در داخل و اطراف منزل موجود می باشد. محصولات مصارف کشاورزی، تجاری، صنعتی یا ویژه بنا به نیاز درخواست کننده توصیه می شود.

۶-۱۱- روشنایی:

- ۱-۱۱-۶- حداقل شدت روشنایی در اتاق نشیمن در ارتفاع ۷۰ سانتی متری ۶۰ لوکس می باشد.
- ۲-۱۱-۶- دیوارها بایستی ۵۰ درصد و سقف بایستی ۷۰ درصد قدرت انعکاس نور داشته باشند.
- ۳-۱۱-۶- برای کنترل درخشندگی لامپها میتوان از آباژور استفاده کرد.
- ۴-۱۱-۶- منابع روشنایی به گونهای باشند که نور به طور یکنواخت توزیع گردد و از درخشندگی ممانعت شود.

۶-۱۲- صدا:

- ۱-۱۲-۶- محل منزل بایستی از محلهای شلوغ، چهارراه و ورزشگاهها دور باشد.
- ۲-۱۲-۶- حداکثر صدا در محیط منزل ۵۰ دسی بل می باشد.
- ۳-۱۲-۶- حداکثر صدا در رستورانها ۵۰ دسی بل می باشد.
- ۴-۱۲-۶- میزان صدای مناسب و قابل قبول در اتاق خواب ۳۰ تا ۴۰ دسی بل می باشد.

- این سند بدون مهر سبز رنگ «IMS» فاقد اعتبار است.
- تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.

۶-۱۳- تهویه :

- ۶-۱۳-۱- حداقل هوای تازه قابل قبول به ازای هر نفر ۱/۵ متر مکعب در دقیقه می باشد.
- ۶-۱۳-۲- پنجره ها بایستی تا حد امکان تا سقف ادامه داشته باشند و حداقل سطح پنجره برای اتاق نشیمن ۸ درصد سطح و سطح باز شو حداقل ۴۵ درصد سطح پنجره باشد.
- ۶-۱۳-۳- برای تهویه ثقیل سطح مقطع کانالها حداقل ۷۲ اینچ مربع به ازای هر سنگ توالی یا آبریزگاه باشد.
- ۶-۱۳-۴- در جاهایی که پنجره و کانالها برای تهویه ناکافی می باشد یک سیستم تهویه مکانیکی که قابلیت تامین حداقل ۵ بار جابجایی هوای حمام یا توالی را در هر ساعت داشته باشد.
- ۶-۱۳-۵- تصفیه هوای اتاق با استفاده از شستشو و فیلتراسیون و یا پرتو تابی توسط اشعه ماوراء بنفش در گستره طول موج ۲۰۰ تا ۳۰۰ نانومتر برای از بین بردن میکرو ارگانیسمها مفید می باشد.

۶-۱۴- دما و رطوبت :

- ۶-۱۴-۱- برای محیط منزل دمای ۲۴ درجه سانتی گراد و رطوبت نسبی ۴۰ درصد توصیه می گردد.
- ۶-۱۴-۲- طبق توصیه آژانس حفاظت از محیط زیست، رطوبت مناسب برای اتاقها ۳۰ تا ۵۰ درصد می باشد و بیش از این سبب رشد و تکثیر قارچها و خوردگی و تخریب ساختمان می گردد.

- این سند بدون مهر سبزنگ «IMS» فاقد اعتبار است.
- تکثیر مدرک تنها با مجوز نماینده مدیریت مجاز می باشد.